

ŽENSKA ORGANIZACIJA STRANKE EVROPSKIH SOCIALNIH DEMOKRATOV IN ŽENSKI FORUM SOCIALNIH DEMOKRATOV

EKONOMSKA SAMOSTOJNOST ŽENSK

SKUPNA IZJAVA ZA JAVNOST

Ženska organizacija Stranke evropskih socialnih demokratov (ŽOSES/PESW) je odločilno prispevala k oblikovanju predvolilnega Manifesta Stranke evropskih socialnih demokratov za bližajoče se evropske volitve leta 2009. Predvsem je vanj uspešno vnesla zahteve po novi socialni Evropi, ki mora zavrniti neoliberalno različico spodbujanja rasti profitov in bogastva na račun uničevanja okolja, rastoče neenakosti med razvitimi in nerazvitimi, opuščanja socialne vloge države in zaposlovalcev, povečanega izkoriščanja delavk in delavcev, imigrantov in vseh, ki v resnici potrebujejo družbeno pomoč in organizirano solidarnost, da bi se lahko enakopravno vključili v ekonomsko tekmovanje in demokratično, aktivno družbeno življenje.

Javna tribuna je pokazala, da smo si ženske v Sloveniji, tudi zaradi nenehne dejavnosti socialnih demokratk, sindikatov in nevladnih organizacij, izborile in med tranzicijo na marsikaterem področju obdržale in celo povečale možnosti za enakopravno sodelovanje v različnih sferah zasebnega in javnega življenja, zato pri nekaterih zelo pomembnih kazalnikih močno presegamo povprečje sedemindvajseterice Evropske unije.

Prednjačimo pri razmeroma nizki razliki med povprečno moško in žensko plačo, pri pravicah do plačanega dopusta za nego novorojenega otroka, bolnih in odvisnih družinskih članov, pri mreži in kakovosti otroškega varstva, pri deležu srednje in visoko izobraženih žensk in magistric, pri deležu zaposlenih žensk z otroki pa smo celo prvi v EU. Izrazito pa zaostajamo pri preseganju tradicionalne delitve na ženske, praviloma slabše plačane, in moške poklice, visoka, a slabo raziskana je stopnja nasilja nad ženskami za domačimi stenami, v delovnih okoljih in javnosti, slabša se socialna zavarovanost zaposlitev mladih žensk, diskriminacija pri zaposlovanju mladih, zlasti izobraženih, in dolgotrajno brezposelnih žensk, starejših od 45 let, je zaskrbljujoča, a državni organi, ki bi jo morali preganjati, zelo slabo delujejo. Nastaja tudi nova kategorija revnih, ki delajo za plače pod minimumom kolektivnih pogodb, zlasti za tekočim trakom in v storitvenih dejavnostih, kot so trgovina, turizem, administracija, skrbstvene storitve. Rastoča inflacija in podražitve najosnovnejših živil in storitev ter zaostajanje plač in pokojnin za njimi so v zadnjem letu začeli resno ogrožati

socialno varnost pretežnega dela državljanek in državljanov, pri čemer so najbolj ogrožene skupine zaposleni v slabše plačanih panogah, enostarševske družine, družine z več otroki in enočlanska gospodinjstva starejših žensk.

Zlasti nesprejemljive so podražitve vrtcev, ki prizadevajo predvsem srednji sloj, zmanjšanje solidarnosti, komercializacija in divja privatizacija javnih storitev, kar uničuje kakovost in dostopnost javnih storitev, slabša se dostopnost do izbranega ginekologa na ravni osnovnega zdravstva, ne izvajajo se preventivne politike za krepitev ženskega zdravja. Za zdravje žensk in otrok pa je izjemnega pomena prav kakovostno in vsem dostopno zdravstveno varstvo na primarni ravni, ker privatizacija in komercializacija zdravstva najbolj prizadeneta zdravje žensk in otrok in s tem posledično vplivata na zmanjševanje ekonomske samostojnosti žensk.

Sicer napreden Zakon o enakih možnostih žensk in moških se ne izvaja in popolna odsotnost uvajanja načela enakosti spolov v vse vladne programe, politike in v pripravo proračunov na vseh ravneh je samo posledica ekonomske in politične prikrajšanosti žensk. Proces krepitev položaja žensk v politiki je po letu 2004 izgubil zagon. Uzakonjene kvote za lokalne in nacionalne volitve so prenizke, slabo opredeljene in premalo učinkovite. Strankarski akcijski načrti so ali nesprejeti ali se ne izvajajo.

Medtem pa izkušnje severa EU in Španije kažejo, da sta socialnost in solidarnost v EU premo sorazmerni z udeležbo žensk v političnem in ekonomskem odločanju na vseh ravneh. Močna, sodobna socialna država in organizirana solidarnost med spoloma in generacijami kot najpomembnejša spodbujevalca družbene enakosti in pravičnosti sta ženskam še vedno najbolj nujno potrebni.

Zato Ženski forum Socialnih demokratov sodeluje v Koaliciji za uravnoteženo zastopnost žensk in moških v javnem življenju in podpira prizadevanja Evropskega ženskega lobija za uzakonitev paritetne sestave vseh organov odločanja na vseh ravneh. Od Stranke evropskih socialnih demokratov pričakujemo, da se bo vključila v to kampanjo in si prizadevala, da vanjo pritegne tudi druge evropske strankarske povezave ter aktivistke in aktiviste evropskih sindikatov.

Socialni demokrati bomo priložnost za predstavitev svoje politike enakosti spolov volivkam in volivcem izrabili že v prihajajoči volilni kampanji in jih skušali pridobiti za svojo vizijo.

V Ljubljani, 16. maja 2008